



Priznanja OF za leto 1973 18 tovarišem in tovarišicam

JOŽE BALOH

Rojen 3. julija 1927, Stari trg 5. Tovariš Baloh je vložil veliko truda pri izvajanju dokumenta »SZDL — danes«, prav tako tudi za izdelavo pravilnika in poslovnika občinske konference SZDL in IO občinske konference SZDL Ljubljana-Center. Več let je tudi uspešno vodil kot predsednik krajevno organizacijo SZDL Stara Ljubljana.

MINKA KOVACIČ

Rojena 19. marca 1923, Einspielerjeva 5. Tovarišica Kovacičeva dela že dvajset let kot profesionalna sekretarka zveze kulturnoprosvetnih organizacij, prej na okraju Ljubljana, sedaj na občini Ljubljana-Center. Ob tem deluje tudi kot družbenopolitična delavka pri vseh oblikah delovanja SZDL, predvsem na interesnem področju kulturnoprosvetne dejavnosti. Že drugo mandatno dobo je članica komisije pri SZDL Ljubljana-Center.

JOŽE SAGER

Rojen 19. januarja 1925, Vrtača 5. Tovariš Sager je predsednik KK SZDL Gradišče in predviden za naslednjo mandatno dobo. V času njegovega vodstva je viden napredek v delu organizacije SZDL, ker ima zelo dober odnos do ljudi, jih uspe aktivirati za delo in kot dober organizator zna pritegniti tudi vse ostale družbene dejavnike k sodelovanju.

MATJAZ VRTOVEC

Rojen 17. maja 1949, Vošnjakova 8. Matjaž je dober tabornik in zglede mladinec tako na terenu kot v šoli. Pripravljen je prijeti za vsako delo in uspešno izvede vse akcije. Vse svoje izkušnje zna prenašati tudi na mladino, pri kateri je zelo priljubljen.

MIRKO KMET

Rojen 21. aprila 1919, Titova 25. Tovariš Kmet je zelo pošten in političnih organizacijah in samoupravi na terenu. Pri izvajanju nalog je dosleden, kar zahteva tudi od drugih sodelavcev. Zelo aktiven je kot predsednik VKK in veliko dela tudi z in za mladinsko organizacijo na terenu.

MARICA VOVKO

Rojena 6. novembra 1923, Slomškova 3. Tovarišica Vovko je bila aktivna med vojno in tudi po njej. Že osem let dela na krajevni skupnosti Kolodvor, in sicer ves čas v odboru SZDL. Aktivna je tudi v odboru ZZB NOV in je v zadnjem času sprejela tudi predsedniško mesto. Rada pomaga in svetuje vsem občanom, ki se nanjo obračajo z različnimi vprašanji in problemi.

JOŽE JANEŽ

Rojen 15. marca 1915, Strelška 3. Za NOB je začel delati že leta 1941 ter stopil v parti-

zanske vrste že leta 1942. Do leta 1965 je bil aktivni oficir in se povsod, koder je služboval, povezal tudi s terenom. Po demobilizaciji je zelo aktiven družbenopolitični delavec na terenu, ki opravlja vse naloge vestno in dosledno.

ALOJZIJ BUH

Rojen 7. junija 1900, Krekov trg 2-1. Tovariš Buh je na območju Stare Ljubljane znan družbenopolitični delavec, ki dobro pozna vse življenje tega terena, saj je tu živel in delal tudi med vojno. Občani ga cenijo in je med njimi priljubljen. V vseh akcijah SZDL Stara Ljubljana je bil vedno med prvimi in ima veliko zaslug pri skupnih uspehih.

LEA-STASA SMID

Rojena 17. novembra 1921, Ulica bratov Rozman 4. Tovarišica Smidova je zelo aktivna družbenopolitična delavka na terenu in cenjena moč na vseh službenih mestih. Je dosledna in poštena, vse zadolžitve jemlje resno in jih dosledno izvaja. Tudi kot odbornica občinske skupščine je zelo aktivna in prizadevna in se udeležuje vseh sej in zborov krajevne skupnosti.

NADA GABRIJEL

Rojena 4. septembra 1920, Maistrova 8. Že vrsto let je članica KS Tabor in predsednica komisije za socialno zdravstveno vprašanja. Zaradi požrtvovalnega dela v družbenopolitič-

nih organizacijah in KS, ki ga znore poleg družine, sodimo, da zasluži priznanje OF. Tudi med vojno je delala za NOB že od leta 1941.

JOZICA FIJAVZ

Rojena 22. februarja 1922, Prijateljstva 3. Za NOB je začela delati že leta 1942 in bila že jeseni istega leta aretirana in odpeljana v »Stari pisker«. Je zelo aktivna v vseh družbenopolitičnih organizacijah terena Prule in kot sodnica porotnica pri občinskem sodišču I. v Ljubljani. Zaradi njenega opravljenega dela in pripravljenosti za sprejemanje novih dolžnosti vsekakor zasluži odlikovanje OF.

SILVA BREGAR

Rojena 1. decembra 1919, Rožna dolina 1-6. Tovarišica Bregarjeva že dolga leta uspešno vodi pionirsko organizacijo na osnovni šoli Prule. Vse akcije pionirjev vodi samostojno, tako v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger kakor tudi vse solidarnostne akcije. Ima največ zaslug za izredno povezovalno šolo z okoljem, z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami.

MARTIN KAVSEK

Rojen 17. aprila 1928, Prijateljstva 32. Udeleževal se je mnogih mladinskih delovnih akcij in bil tudi pohvaljen. Na terenu se je uveljavil predvsem kot uspešen predsednik KO SZDL in pri ljudeh uživa zaupanje. Sedaj je predsednik kadrovske komisije, ki jo uspešno vodi. Kljub temu da ima veliko funkcij po službeni dolžnosti, se delu na terenu ne odreka.

KAREL NOVAK

Rojen 1. decembra 1908, Novi trg 5-1. Tovariš Novak je zelo aktiven družbenopolitični delavec terena Stara Ljubljana. Deset let je bil predsednik KO SZDL Stara Ljubljana in je delo vestno opravljal. Pri ljudeh je priljubljen. Tudi med NOB je ves čas aktivno sodeloval oziroma delal v trojki pri borzi dela, v stanovanju pa je imel skrivališče za ilegalce in kurirje.

ZOFIJA ROTER

Rojena 14. januarja 1926, Kidričeva 6. Na terenu Ajdovščin dela že od leta 1945. Je zelo uspešna v družbenem življenju in ima močan vpliv na mladino in zelo rada sodeluje z njo. Bila je tudi dve mandatni dobi članica občinske konference SZDL, kjer je uspešno delovala. V NOV je bila od septembra 1943.

KOLOMAN ZIBRIK

Rojen 13. oktobra 1919, Vrhovčeva 6. Bil je večletni član in predsednik samoupravnega organa HMZ SRS in član IO SO. Je eden glavnih in vidnih aktivistov in organizatorjev skupnosti. Od ustanovitve je tudi član sveta krajevne skupnosti. Od ustanovitve družbenega centra na Taboru je njegov predsednik in ga zelo uspešno vodi. Skratka, pri razvijanju in utrjevanju krajevne skupnosti je vložil zelo veliko aktivističnega dela in časa in ga zaradi teh zaslug predlagamo za priznanje OF.

OLGA JAPELJ

Rojena 21. avgusta 1926, Veselova 10. Tovarišica Olga-Zmaga je že leta 1942 stopila v NOV, in sicer v IX. korpus, kjer je ostala vse do osvoboditve. Po osvoboditvi je ves čas opravljala razne funkcije, zlasti v krajevnih družbenopolitičnih organizacijah. Že osem let opravlja tajniške posle organizacije ZZB NOV »Majde Vrhovnik« Gradišče.

MIHAELA PERKO

Rojena 29. septembra 1918, Strelška 3. Tovarišica Mihaela Perko je kot žena oficirja bila več let po vojni v raznih krajih Jugoslavije in povsod se je vključila v delo družbenopolitičnih organizacij terena. Je izredno delavna, poštena in ima dober odnos do ljudi. V KS Poljane je že vsa leta članica političnega aktiva in stalno delegirana v samoupravne organe stanovanjskega gospodarstva, šol itd., sodeluje zavzeto v svetih občinske skupščine in opravlja druge naloge kot aktivistka OF-SZDL.

VETERAN

Lojze Buh: spomini na OF

Ko sem pozvonila na Krekovem trgu 2, kjer je na vratih pisalo Buh, mi je odprl vrata starejši moški, o katerem pa še zdaleč ne bi mogla reči, da je star 73 let, kakor mi je kasneje povedal. To je bil Alojzij Buh, tisti Lojze, ki je vsa štiri leta vojne aktivno sodeloval z Osvobodilno fronto in katerega bodo letos za njegove zasluge podelili srebrno priznanje OF.

Alojz Buh vseskozi živi v Ljubljani, razen enega leta, ko je šel v Celje za delom. Od leta 1951. je že upokojen in sedaj se veliko ukvarja z vnučko, ki se je vseskozi sukala okrog njega. Pa tudi drugače je še aktiven. Je član sveta krajevne skupnosti, član komisije za stanovanjske zadeve pri krajevni skupnosti, odbornik ZZB Stara Ljubljana in do lani, dokler ni zbolel, je bil tudi sekretar v osnovni organizaciji ZK Stara Ljubljana II.

Njegovo sodelovanje z OF se je začelo že jeseni 1941, ko je bil vodja izmene pri gasilski enoti. On in njegovih 13 tovarišev so zbirali predvsem sanitetni material, ki so ga nato pošiljali na teren. Dobro se še



Alojz Buh, najstarejši letošnji nagrajenec iz naše občine

spominja nekdanjih sodelavcev, ki so na različne načine zbirali vse, kar bi lahko koristilo partizanom.

»Z delom smo začeli že v zgodnjih urah, med četrtjo in peto, ko smo se z rešilnim avtomobilom odpeljali v bolnico, kjer smo imeli svoje ljudi in kjer smo tudi dobili največ obvez in zdravil,« pripoveduje.

Material so skrivali v kleti in tudi v njegovem stanovanju. Največ materiala so »spravili« na teren skozi hišo poleg Barjanske šole, kjer sta dobro sodelovali z njimi predvsem domača hčerka Vera in hišna pomočnica. »Čeprav smo imeli v rešilcu italijansko spremstvo, smo kljub temu vedno uspešno oddali pošiljke,« poudari.

Poleg ostalega so delali tudi poskuse s posebnimi plamenometalci in dušilci zvoka za puške. Ker pa so bili ti poskusi

zelo glasni in so se bali, da jih ne bi odkrili Italijani, so na dvorišče nametali nekaj železnih travertov, ki sta jih »premetavala« dva izmed članov, tako da so vsaj nekoliko zakrili pokanje v kleti.

Zaradi izdaje so ga januarja 1945 zaprli za dva meseca v ljubljanske zapore, od koder so ga poslali v Dachau. Doma je pustil ženo in dva sinova. »Družina ni vedela, kaj bo z mano in prav tako tudi sam nisem vedel, ali jih bom še kdaj videl.« Po enomesečnem trpljenju v Dachau so ga premestili v Überlingen ob Bodenskem jezeru.

»Povem vam, da je bilo v Überlingenu desetkrat slabše kot v Dachau. Vsak dan smo morali ob zelo slabi hrani po deset do dvajset ur vrtati tunele v skale. Po enem mesecu so nas spet poslali nazaj v Dachau, kjer smo ostali teden dni, nato pa v Allach, kjer pa nas je veliko zbolelo za tifusom. Tukaj smo tudi dočakali Američane. Ti so nas temeljito očistili uši in oblekli, nato pa so nas z vlakom poslali domov. Vlak nas je pripeljal do Kamnika, v Ljubljano pa smo se vrnili 14. junija 1945. Bil sem ves izmučen in bolan, dobil sem mesec dni dopusta, ki sem ga preživel pri prijateljih na Gorenjskem.«

Alojzij Buh je aktivno delal tudi po vojni. Imel je veliko odgovornih funkcij in vedno dovolj dela.

Preden sem se poslovila, mi je najstarejši letošnji odlikovane v naši občini še povedal, da priznanja ni pričakoval in tudi tega kratkega zapisa o njem ne, »saj itak vedo, kaj sem delal.«

V. S.

NAJMLAJŠI

Matjaž Vrtovec: tabornik

Najmlajši med tistimi v naši občini, ki bodo 27. aprila dobili odličja OF, je Matjaž Vrtovec, študent medicine in zavzet tabornik.

Kaj te je pripeljalo do tega, da si se začel ukvarjati z mladimi, s taborniki?

Najprej so se začeli z menoj ukvarjati taborniki, sam pa sem vsako leto malo zrasel in vedno manj so se ukvarjali z menoj, pač pa sem se vedno bolj ukvarjal z mlajšimi, ki so vstopali v našo triglavsko četo. Taborniško življenje, za katero nas je navduševal prof. Pavel Kunaver s svojimi vodniki, mi je pomenilo nekaj, čemur se nisem niti mogel niti hotel odreči. In tako sem v organizaciji sprejemal naloge, katerim sem doračal.

Kakšne so perspektive taborniške organizacije v občini?

V tem šolskem letu je bil na osnovni šoli Toneta Tomšiča ustanovljen nov taborniški odred, ki bo le zajel nekaj mladine. Tiste vloge, ki bi jo organizacija lahko imela, pa najbrž še dolgo ne bo. Saj zajame le majhen odstotek šolobveznih otrok, srednješolcev in višješolcev pa v organizaciji skoraj ni. Da bi se taborništvu lahko uspešno razvijalo, bi bilo potrebno več sodelovanja in zanimanja profesorjev za naše delo in več zaupanja pri star-



Matjaž Vrtovec, študent medicine in tabornik

ših. Seveda bi bilo nujno, da bi na vsaki šoli imeli taborniško sobico ter seveda — več denarja.

Kaj da mlademu človeku taborniška organizacija?

Nauči ga živeti v družbi, prisili ga, da se odpoveduje egoizmu, nauči ga sprejemati odgovornosti in to ne kot dolžnosti, ampak kot zaupanje, ki ga mora upravičiti. Oblikuje poštenega, delavnega in odgovornega bodočega samoupravljavca.

Kaj bi bilo potrebno, da bi organizacija bolj zaživela?

Povezava med enotami v mestu je slaba. Premalo je prizadevnih vodstev, saj ni časa za vse. Za tako območje, kot je mesto, bi bilo treba najti nekaj denarja, da bi lahko dobili ljudi, ki bi se poklicno ukvarjali s taborništvom. Ta investicija bi se kmalu povrnila, saj bi bilo manj kriminala med mladino in bi bilo treba manj vzgojnih zavodov. N. C.